

Examenul național de bacalaureat 2025

Proba E. d)

Filosofie

Simulare județeană

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Lucian Blaga definește omul ca ființă ce trăiește în orizontul întru mister și pentru revelare și al cărei atribut esențial este:
 - a. comprehensiunea celuilalt
 - b. destinul omenirii
 - c. principiul sociabilității
 - d. destinul creator
2. Binele și răul sunt categoriile fundamentale ale filosofiei:
 - a. politice sau ale teoriilor politice
 - b. morale
 - c. critice sau ale criticismului
 - d. analitice
3. Eutanasia reprezintă o problemă abordată în cadrul eticii aplicate, deoarece:
 - a. este o problemă controversată și are caracter moral explicit
 - b. presupune respectarea imperativului categoric
 - c. este o problemă particulară de etică și are caracter ilegal
 - d. presupune respectarea imperativului ipotetic
4. Concepția etică a lui Aristotel este una eudaimonistă, în care binele specific uman:
 - a. trebuie să se opună acțiunilor făcute din înclinație
 - b. presupune a vrea, a face și a avea
 - c. trebuie să se opună acțiunilor făcute din datorie
 - d. presupune activitatea sufletului în acord cu virtutea
5. Afirmarea libertății absolute are drept consecință:
 - a. consensul absolut
 - b. limitarea constrângerii
 - c. limitarea responsabilității
 - d. responsabilitatea absolută
6. Immanuel Kant este un reprezentat al eticii:
 - a. liberaliste

- b. deontologice
 - c. utilitariste
 - d. hedoniste
7. Specificul omului poate fi surprins și în calitatea sa de ființă morală, adică ființă care:
- a. este ghidată de simțuri
 - b. poate alege între bine și rău
 - c. utilizează limbajul articulat
 - d. fabrică unelte
8. În concepția lui Aristotel, moralitatea se referă la acțiunile bune:
- a. conforme cu virtutea
 - b. făcute din înclinație
 - c. plăcute și folositoare
 - d. realizate din datorie
9. J. St. Mill, ca reprezentant al unei concepții etice de factură hedonistă, admite:
- a. că fericirea, înțeleasă ca activitate conformă cu virtutea, rezidă în acțiunile în care păstrăm măsura justă
 - b. diferențierea cantitativă și calitativă a valorilor și consideră virtutea suficientă pentru obținerea fericirii
 - c. că fericirea, înțeleasă ca activitate conformă cu virtutea, rezidă în acțiunile realizate conform datoriei
 - d. diferențierea cantitativă și calitativă a plăcerilor, proclamând superioritatea plăcerilor spirituale
10. Imperativul categoric, formulat de către Imm. Kant, presupune să acționezi numai conform acelei maxime prin care să poți vrea totodată ca ea să devină:
- a. o lege a firii
 - b. un principiu al plăcerii
 - c. un principiu al gândirii
 - d. o lege universală

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Analizați, într-o pagină, problematica naturii umane, din perspectivă filosofică. Punctajul se acordă pentru:

- a) numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referire la problematica naturii umane **1 punct**
- b) precizarea explicită a tezei/ideii filosofice despre natura umane **2 puncte**
- c) explicarea unei teze/idei filosofice, precizată explicit la subpunctul b) **6 puncte**
- d) ilustrarea tezei/ideii filosofice pe care ați precizat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană **4 puncte**
- e) menționarea unei consecințe în cazul în care teza prezentată anterior ar fi falsă **1 punct**
- f) utilizarea adecvată a limbajului de specialitate **1 punct**
- g) încadrarea în limita de spațiu precizată **1 punct**

B. Argumentați în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia: *Deci gândirea este aceea care definește omul. Nimeni nu-l poate concepe fără ea ...* **8 puncte**

C. Ilustrați, printr-un exemplu concret, relația dintre libertatea umană și responsabilitate **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

„Concepția despre dreptate pe care vreau să o dezvolt poate fi enunțată sub forma următoarelor două principii: mai întâi, fiecare persoană participantă la o practică sau afectată de ea are un drept egal la cea mai largă libertate compatibilă cu o libertate similară a celorlalți; în al doilea rând, inegalitățile sunt arbitrare, în afara cazului în care ne putem aștepta în mod responsabil ca ele să conducă la avantajele tuturor, iar pozițiile sociale și funcțiile cărora le sunt atașate, sau în urma cărora pot fi dobândite, sunt deschise tuturor. Aceste principii exprimă dreptatea ca un complex de trei idei: libertate, egalitate și recompensă pentru serviciile ce contribuie la binele public.”

(J. Rawls, „Dreptatea ca echitate”)

A. Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza textului dat, două caracteristici ale dreptății. **4 puncte**

2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *libertate* și *recompensă*, utilizând termenii menționați în sens filosofic. **10 puncte**

3. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. Problema naturii umane a reprezentat un element central al multor teorii filosofice.

1. Menționați cele trei atribute ale sufletului, așa cum sunt ele evidențiate de Sf. Augustin. **6 puncte**

2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, relația existentă între *cugetare* și *desăvârșirea ființei umane*. **4 puncte**